

Oponentský posudek
na bakalářskou práci Michala Roučky
Politické vraždy a vrazi v čínském starověku

Předkládaná práce si klade za cíl „na nejznámějších příkladech ilustrovat osobnosti, pohnutky a záměry jednotlivých politických vrahů čínského starověku a zanalyzovat je“. Jako hlavní prameny si autor volí spisy *Zuozhuan* a *Shiji*, s nimiž pracuje důsledně jen v překladu. To je víceméně vše, co lze z úvodu odvodit – konkrétnější uchopení cílů, hypotézy, postupy, metody se nikde čtenáři nenabízejí, to samé se týká byť jen stručného shrnutí nabízejících se pramenů, druhotné literatury či uspokojivého popisu a zdůvodnění výběru, na němž se zpracování tématu zakládá.

Práce jako celek nedosahuje spodní meze rozsahu bakalářských prací předepsaného seminářem sinologie ÚDLV FF UK. Struktura textu je nevyhovující. Prvních asi deset stránek, tedy zhruba jedna čtvrtina souvislého textu, představuje ve velmi problematických a neobratných formulacích čínské dějiny od 11. století do doby dynastie Qin podle standardní příručky; drtivá většina těchto údajů přitom vůbec s tématem práce nesouvisí a část z nich je uchopena zavádějícím způsobem. Prameny jsou „charakterizovány“ na třech stranách, aniž by bylo možno se zde setkat se skutečnou kritikou pramenů na půdorysu základní literatury v oboru, o literatuře současné ani nemluvě. Pro dokreslení, bakalant vedle Wikipedie, z níž chybně převzal přibližný rozsah *Zuozhuanu* (18 000, správně 180.000 znaků), odkazuje neustále jen na Lomovou 2011, kterou však nenajdeme v bibliografii (snad Sima Qian 2012?); jednou je uveden Zádrapa 2011, který rovněž není uveden v bibliografii (snad Han Fei 2013?, nemluvě o tom, že příslušný odkaz nedává věcně příliš smysl). V záhlaví podkapitoly popisující hlavní pramen, *Shiji*, jsou znaky v jeho názvu udány chybně.

Zbytek práce do značné míry zabírá převyprávění příběhů zvolených postav z kronik, uzavřené „rozuzlením“. Před toto „rozuzlení“ je vložen exkurz do literárních ozvuků příběhu nejznámějšího atentátníka (Jing Ke), jak jej líčí *Shiji*. Tento exkurz je s ohledem na celkovou koncepci neústrojný a obsahově je jalový. Za použití literárněhistoricky nevhodného dělení a při absenci ponětí o literárněhistorických a ideověhistorických souvislostech bakalant zmiňuje z dvoutisíciletého období několik v podstatě náhodně vybraných jmen a vágně charakterizuje přístup daných autorů k postavě Jing Keha, přičemž tak nečiní ani na základě vlastní četby, nýbrž přebírá popis a hodnocení Pinesovo. Až na výjimky neudává ani konkrétní názvy děl, kde se postava atentátníka vyskytuje, ani případné odkazy na ně.

Posledních pět stránek tvoří pokus o vysledování společných rysů všech atentátníků a závěr.

Valná většina postřehů a hodnocení je převzatá z (nepříliš objemné) sekundární literatury, vlastní závěry jsou spíše ojedinělé a vesměs povrchní, k čemuž přispívá i nevydařené stylistické ztvárnění (viz níže). Pro práci je příznačné uvažování v kliše, přestože se její autor sám opakovaně vymezuje vůči černobílému vidění a stále varovně mluví o „hanské propagandě“. Téma není správně rozvržené ani metodologicky uchopené, předkladatel na četných místech prozrazuje, že správně nerozumí povaze zpracovávaných pramenů a nedokáže od sebe oddělovat různé roviny věci (historické, textologické, literární, ideové, resp. kulturněhistorické) a v problematice se orientuje jen stěží. Zároveň ani nevyužívá stávající sekundární literaturu a neuvažuje o různých přístupech u různých autorů. Z hlediska obsahového nelze říci, že by práce splňovala požadavky na ni kladené.

Z hlediska formálního se předkládaná práce nachází ve stavu naprosto neuspokojivém, a to včetně nedostatečného rozsahu. Je jen málo pravidel z pokynů pro vypracování závěrečných prací na oboru sinologie FF UK, která by nebyla ignorována nebo aspoň soustavně porušována. Citační aparát je místy nefunkční, někde se neudává rok vydání, někde se – a někdy velice často – odkazuje na publikace, které se nedají dohledat v bibliografii (Lomová 2011, Zádrapa 2011, Hsu 1965, Yang Bojun?). Na četných místech chybí odkazy na relevantní literaturu, o názorech a názorových proudech či o historických jevech se mluví takřka výhradně obecně. U definice klíčových pojmů vraždy a atentátu se bakalant odvolává na Wikipedii. Pravopisné chyby nejhrubšího zrna, včetně I/Y, nejsou žádnou výjimkou, čárky a velká písmena jsou pro autora velkou neznámou. Všudypřítomná jsou vymknutí z vazby, běžné jsou chybné předložkové vazby, dochází k chybám ve shodě, někdy se pisateli vymkla z ruky koreference zájmen, vedoucí k úplné nesrozumitelnosti věty. Práce je psána stylem, který není v závěrečné práci na FF UK myslitelný. Text osciluje mezi školáckou slohovou prací a nižšími patry žurnalistického stylu; výčet nejzávažnějších prohřešků formulačních a partikulárních věcných zabírá pět stran A4 v drobném rukopisu, a není tedy možné se k nim vyjadřovat ke každému zvlášť. Při přísnějším hodnocení by bylo nutno přehodnotit valnou část formulací. Autor nakládá se slovy velmi volně, někdy vytváří těžko srozumitelné věty, v nichž se porůznu opakuje, text prostupují parazitická slova (*tedy!*), symptomatické je nápadně nadměrné používání „distančních“ uvozovek.

Úhrnem vzato, předkládaná práce podle mého úsudku zřetelně nesplňuje příslušné nároky a nedoporučuji ji k obhájení.

Lukáš Zádrapa

V Praze, 26. ledna 2016